YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

6 päivänä joulukuuta 2001 *

Asiassa C-269/99,

jonka Landgericht Hamburg (Saksa) on saattanut EY 234 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen tässä kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Carl Kühne GmbH & Co. KG,

Rich. Hengstenberg GmbH & Co. ja

Ernst Nowka GmbH & Co. KG

vastaan

Jütro Konservenfabrik GmbH & Co. KG

ennakkoratkaisun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröinnistä annetun asetuksen (EY) N:o 1107/96 liitteen täydentämisestä 18 päivänä maaliskuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 590/1999 (EYVL L 74, s. 8) pätevyydestä,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: toisen jaoston puheenjohtaja N. Colneric, joka hoitaa kuudennen jaoston puheenjohtajan tehtäviä, sekä tuomarit C. Gulmann (esittelevä tuomari), J.-P. Puissochet, R. Schintgen ja V. Skouris,

julkisasiamies: F. G. Jacobs,
kirjaaja: hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

— Jütro Konservenfabrik GmbH & Co. KG, edustajanaan Rechtsanwalt R. Schultz-Süchting,

— Saksan hallitus, asiamiehinään B. Muttelsee-Schön ja A. Dittrich,

— Itävallan hallitus, asiamiehenään C. Stix-Hackl,

— Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään J. L. Iglesias Buhigues ja U. Wölker, avustajanaan avocat B. Wägenbaur,

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan Carl Kühne GmbH & Co. KG:n, Rich. Hengstenberg GmbH & Co:n ja Ernst Nowka GmbH & Co. KG:n, edustajanaan Rechtsanwalt T. Volkmann-Schluck, Jütro Konservenfabrik GmbH & Co. KG:n, edustajanaan R. Schultz-Süchting, Saksan hallituksen, asiamiehenään A. Dittrich, ja komission, asiamiehenään J. L. Iglesias Buhigues, avustajanaan B. Wägenbaur, 31.1.2001 pidetyssä istunnossa esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.4.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Landgericht Hamburg on esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle 23.6.1999 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 19.7.1999, EY:n 234 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröinnistä annetun asetuksen (EY) N:o 1107/96 liitteen täydentämisestä 18 päivänä maaliskuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 590/1999 (EYVL L 74, s. 8) pätevyydestä.

2 Nämä kysymykset on esitetty asiassa, jossa kantajina ovat Carl Kühne GmbH & Co. KG, Rich. Hengstenberg GmbH & Co. ja Ernst Nowka GmbH & Co. KG (jäljempänä Kühne ym.) ja vastaajana Jütro Konservenfabrik GmbH & Co. KG (jäljempänä Jütro) ja jonka kohteena on se, että Jütro käyttää kurkkusäilykkeistä nimitystä "Spreewälder Art".

Asiaa koskeva yhteisön lainsäädäntö

3 Maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten suojasta 14 päivänä heinäkuuta 1992 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2081/92 otetaan käyttöön alkuperänimitysten ja maantieteellisten merkintöjen suojaa koskevat yhteisön säännöt tiettyjen sellaisten maataloustuotteiden ja elintarvikkeiden osalta, joiden ominaisuuksien ja maantieteellisen alkuperän välillä on yhteys. Asetuksessa säädetään maantieteellisiä merkintöjä ja alkuperänimityksiä koskevasta yhteisön tasoisesta rekisteröintijärjestelmästä, jossa suojaa annetaan kaikissa jäsenvaltioissa.

4 Asetuksen N:o 2081/92 2 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

a) 'alkuperänimityksellä' alueen, määrätyn paikan tai erityistapauksissa maan nimeä, jota käytetään nimeämään maataloustuotetta tai elintarviketta,

— joka on peräisin kyseiseltä alueelta, kyseisestä määrätystä paikasta tai kyseisestä maasta

ja

— jonka laatu tai ominaisuudet ovat olennaisesti tai yksinomaisesti maantieteellisen ympäristön, joka käsittää sen luonnon ja inhimilliset tekijät, ansiota ja jonka tuotanto, jalostus ja käsittely tapahtuu rajatulla maantieteellisellä alueella;

b) 'maantieteellisellä merkinnällä' alueen, määrätyn paikan tai erityistapauksissa maan nimeä, jota käytetään nimeämään maataloustuotetta tai elintarviketta,

— joka on peräisin kyseiseltä alueelta, kyseisestä määrätystä paikasta tai kyseisestä maasta

ja

— jolla on määrätty laatu, maine tai muita ominaisuuksia, jotka liittyvät tähän maantieteelliseen alkuperään ja jonka tuotanto ja/tai jalostus ja/tai käsittely tapahtuu tietyllä maantieteellisellä alueella."

5 Asetuksen N:o 2081/92 4 artiklan 1 kohdassa säädetään, että jotta suojattua alkuperänimitystä (SAN) tai suojattua maantieteellistä merkintää (SMM) voidaan käyttää, maataloustuotteen tai elintarvikkeen on oltava eritelmän mukainen. Asetuksen 4 artiklan 2 kohdassa on lueteltu ne tiedot, jotka eritelmän on sisällettävä. Niihin kuuluvat muun muassa maataloustuotteen tai elintarvikkeen kuvaus, mukaanlukien raaka-aineet, maantieteellisen alueen rajaaminen, kuvaus menetelmästä, jolla maataloustuote tai elintarvike on saatu aikaan sekä tiedot,

joista tapauksittain selviää yhteys maantieteelliseen ympäristöön tai maantieteelliseen alkuperään.

6 Asetuksessa N:o 2081/92 säädetään sekä "tavanomaiseksi" että "yksinkertaistetuksi" kutsutusta suojattujen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteröintijärjestelmästä.

7 Asetuksen 5—7 artiklassa säädetään suojattujen alkuperänimitysten tai suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteröinnin hakemista koskevasta tavanomaisesta menettelystä. Tiivistäen todetaan, että 5 artiklassa säädetään, että asianomaisen ryhmittymän on osoitettava eritelmän käsittävä hakemus sille jäsenvaltiolle, jossa maantieteellinen alue sijaitsee. Tämän artiklan 5 kohdassa säädetään, että "jäsenvaltion on tarkastettava, että hakemus on perusteltu ja toimitettava hakemus, 4 artiklassa tarkoitettu eritelmä ja muut päätöksensä perusteena olevat asiakirjat komissiolle, jos se arvioi, että hakemus täyttää tämän asetuksen vaatimukset". Asetuksen 6 artiklassa säädetään, että "komissio tarkastaa kuuden kuukauden kuluessa virallisella tutkimuksella, onko rekisteröintihakemuksessa kaikki 4 artiklassa säädetyt tiedot", ja siinä tapauksessa, että se katsoo, että nimitys täyttää suojaamiselle asetettavat edellytykset, sen on julkaistava sitä koskeva ilmoitus *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Asetuksen 7 artiklassa säädetään, että kuuden kuukauden kuluessa — — julkaisemisesta *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* jäsenvaltio voi tehdä väitteen rekisteröintiä vastaan ja että luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, jota asia laillisesti koskee, voi tehdä väitteen ehdotettua rekisteröintiä vastaan lähettämällä asianmukaisesti perustellun ilmoituksen sen jäsenvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, jossa hän asuu tai johon hän on sijoittautunut.

8 Asetuksen N:o 2081/92 13 artiklan 1 kohdan b alakohdassa säädetään, että "rekisteröidyt nimitykset on suojattu — — väärinkäytöltä, jäljittelyltä tai mielleyhtymiltä, vaikka tuotteen oikea alkuperä on merkitty tai vaikka suojattu nimi on käännetty tai siihen on liitetty ilmaisu kuten 'laatu', 'tyyppi', 'menetelmä', 'tuotettu kuten', 'jäljitelmä' tai muu samankaltainen ilmaisu."

9 Asetuksen N:o 2081/92 15 artiklassa säädetään, että suojattujen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen rekisteröintimenettelyssä komissiota avustaa komitea, joka muodostuu jäsenvaltioiden edustajista ja jonka puheenjohtajana on komission edustaja.

10 Poikkeuksena tavanomaiseen menettelyyn asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetään suojattujen alkuperänimitysten ja suojattujen maantieteellisten merkintöjen yksinkertaistetusta rekisteröintijärjestelmästä seuraavasti:

"1. Kuuden kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaan tulosta jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle nimet, joilla on oikeudellinen suoja, tai jäsenvaltioissa, joissa suojajärjestelmää ei ole, käytössä vakiintuneet nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti.

2. Komissio rekisteröi 1 kohdassa tarkoitetut 2 ja 4 artiklan mukaiset nimitykset 15 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Edellä olevaa 7 artiklaa ei sovelleta. Yleisnimiä ei kuitenkaan rekisteröidä."

11 Asetuksen N:o 2081/92 18 artiklassa täsmennetään, että asetus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Asetus julkaistiin 24.7.1992.

12 Komission tutkittua jäsenvaltioiden asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaisesti sille ilmoittamat nimitykset se antoi 12.6.1996 asetuksen N:o 1107/96 asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperäisnimitysten rekisteröinnistä (EYVL L 148, s. 1)). Tämän asetuksen liitteessä on luettelo asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaisesti suojattuna maantieteellisenä merkintänä (SMM) tai suojattuna alkuperänimityksenä (SAN) rekisteröitävistä nimityksistä.

13 Tätä liitettä on täydennetty muun muassa asetuksella N:o 590/1999, jonka A osassa olevan otsikon "Hedelmät, vihannekset ja viljat" alaotsikkoon "Saksa" on otettu suojattuna maantieteellisenä merkintänä "Spreewälder Gurken" (Spreewaldin suolakurkut).

14 Asetuksen N:o 590/1999 ensimmäinen perustelukappale kuuluu seuraavasti:

"Tietyistä jäsenvaltioiden neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklan mukaisesti ilmoittamista nimistä on pyydetty lisätietoja sen varmistamiseksi, että kyseiset nimet vastaavat mainitun asetuksen 2 ja 4 artiklaa; lisätietojen tarkastelu osoittaa, että nimet vastaavat mainittuja artikloja; sen vuoksi on tarpeen rekisteröidä ne ja lisätä ne komission asetuksen (EY) N:o 1107/96 — — liitteeseen."

Menettely, jota on noudatettu nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinnissä suojattuna maantieteellisenä merkintänä

15 Spreewald on Spreejoen halkaisema alue Berliinin eteläpuolella. Joki haarautuu Lübbenin ja Cottbusin kaupunkien välillä useisiin pienempiin jokiin, jotka

muodostavat vesiteiden halkoman sisämaan suistoalueen. Aikaisempi tiheä metsä on osittain muutettu maatalousmaaksi, mihin jääkauden seurauksena syntyneen laakson alluuvinen maaperä sopii mainiosti. Alueella on harjoitettu jo pitkään elinkeinona vihannesten, kuten kurkkujen säilöntää.

16 Ennakkoratkaisupyynnön mukaan Spreewald eG, joka oli korvannut sitä ennen olleen Spreewaldverein eV -nimisen yhdistyksen, vaati vuonna 1993 Saksan viranomaisia esittämään komissiolle hakemuksen nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinnistä suojattuna maantieteellisenä alkuperänimityksenä.

17 Komissio ilmoitti vastaanottaneensa 26.1.1994 Saksan hallitukselta kyseisen, asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaisen hakemuksen. Hakemukseen liitetyn asetuksen N:o 2081/92 4 artiklan 2 kohdassa säädetyn erittelyn mukaan

— maantieteellinen alue oli "Cottbusin kaupungin pohjoisreunan ja Lübbenin kaupungin pohjoispuolella sijaitsevan Neuendorfer See -nimisen järven välillä sijaitseva jääkauden seurauksena syntynyt Spreen laakso",

— kaikkien käytettyjen kurkkujen oli oltava peräisin maantieteelliseltä alueelta.

18 Saksan hallituksen mukaan komissio oli ilmoittanut sille vuonna 1995, että useat asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaiset ilmoitukset olivat epätäydellisiä, ja pyytänyt sitä toimittamaan lisää asiakirjoja ja antamaan lisäselvitystä. Saksan

hallitus kehotti sen takia heinäkuun 1995 ja maaliskuun 1996 välillä melkein kaikkia asianomaisia osapuolia täydentämään alun perin jättämiään asiakirjoja.

19 Ennakkoratkaisupyynnöstä käy ilmi, että Saksan viranomaiset muuttivat Spreewaldverein eV:n tekemien hakemusten jälkeen useaan otteeseen alkuperäistä hakemusta siten, että eritelmä oli muutoksen jälkeen lopulta seuraava:

— "Spreewälder Gurken" -nimitys pyydettiin rekisteröimään suojattuna maantieteellisenä merkintänä

— maantieteellinen alue oli "Jänschwaldin ja Dürrenhofin väliset Spreen joenvarsialueet, jotka sijaitsevat paikallisten lainsäädäntövaltaa käyttävien elinten päätöksillä rajatulla talousalueella", eli niin sanottu "Wirtschaftsraum Spreewald" siten, että alkuperäisessä eritelmässä ollut maantieteellinen alue suureni yli kaksinkertaiseksi

— vähintään 70 prosenttia käytetyistä kurkuista oli oltava peräisin määritellyltä maantieteelliseltä alueelta.

20 Asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan mukaisen yksinkertaistetun menettelyn kansallisen vaiheen aikana useat kolmannet osapuolet esittivät väitteitä nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröintihakemusta vastaan. Ne esittivät, että hakemuksessa korostetut erityiset maaperä- ja ilmasto-olosuhteet koskivat korkeintaan Spreewaldia siinä laajuudessa kuin se ymmärretään suppeassa merki-

tyksessä — eli ainoastaan sisämaan suistoaluetta, mutta ei koko Wirtschaftsraum Spreewaldia — ja sitä, että jalostettu tuote ei saisi sisältää muilta viljelysalueilta peräisin olevia raaka-aineita.

21 Saksan hallitus päätti ensin olla käyttämättä yksinkertaistettua menettelyä ja käsitellä asian tavanomaisessa menettelyssä, mutta muutti sitten kantaansa ja käsitteli asian yksinkertaistetussa menettelyssä, jonka päätteeksi nimitys "Spreewälder Gurken" rekisteröitiin asetuksella N:o 590/1999.

Pääasian oikeudenkäynti

22 Jütron kotipaikka ja tuotantolaitos ovat Jüterborgin kaupungissa, joka sijaitsee "Spreewälder Gurken" -nimisen suojatun maantieteellisen merkinnän alueen ulkopuolella. Jütro valmistaa muun muassa "Jütro Gurkenfäßchen" -nimisiä kurkkusäilykkeitä, joita myydään kaikkialla Saksassa merkinnällä "Spreewälder Art" (Spreewaldin laatu).

23 Kühne ym. ovat kurkkusäilykkeitä valmistavia Jütron kilpailijayrityksiä, jotka eivät täytä enää nimityksen "Spreewälder Gurken" käyttämiseksi vaadittavia edellytyksiä. Kantajat vaativat Landgericht Hamburgissa nostamassaan kanteessa tuomioistuinta kieltämään Jütroa käyttämästä nimitystä "Spreewälder Art" kurkkusäilykkeissään, koska tämän nimityksen käyttäminen ei ole enää asetuksen N:o 2081/92 13 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan sallittua sen jälkeen kun nimitys "Spreewälder Gurken" on rekisteröity suojatuksi maantieteelliseksi merkinnäksi.

24 Jütro esitti puolustuksekseen, että asetus N:o 590/1999 on pätemätön nimitystä "Spreewälder Gurken" koskevan rekisteröinnin osalta.

25 Landgericht Hamburg katsoi ennakkoratkaisupyynnössään, että nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinti on synnyttänyt useita ongelmia, joiden johdosta on syytä epäillä vakavasti sitä, oliko rekisteröinti pätevä.

26 Landgericht Hamburg on lykännyt tämän takia asian käsittelyä ja esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko neuvoston asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröinnistä annetun komission asetuksen N:o 1107/96 liitteen täydentämisestä 18.3.1999 annettu komission asetus N:o 590/1999 yhteisön oikeuden mukainen siltä osin kuin siinä täydennetään liitettä nimityksellä 'Spreewälder Gurken'"?

Ennakkoratkaisukysymys

Asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn kuuden kuukauden määräajan noudattaminen

27 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin kysyy, ovatko Saksan viranomaiset noudattaneet tässä tapauksessa asetettua määräaikaa, koska asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa annetaan jäsenvaltioille tämän asetuksen voimaantulosta alkava kuuden kuukauden määräaika ilmoittaa komissiolle nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä yksinkertaistetussa menettelyssä.

28 Tämän osalta on todettava ensinnäkin, että alkuperäinen hakemus on saapunut komissioon 26.1.1994 ja että se on täten jätetty ennen asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn kuuden kuukauden määräajan päättymistä, kuten julkisasiamies on todennut ratkaisuehdotuksensa 39 kohdassa.

29 Toiseksi on tutkittava, että onko niin — kuten ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo —, että asetuksen N:o 590/1999 pätevyys voidaan kyseenalaistaa siksi, että alkuperäistä hakemusta oli muutettu merkittävästi ja että muuttaminen oli tehty kuuden kuukauden määräajan päättymisen jälkeisen usean vuoden pituisen ajanjakson kuluessa.

30 Jütron mukaan tällaisessa tilanteessa rekisteröinti olisi pitänyt toteuttaa asetuksen N:o 2081/92 5—7 artiklassa säädetyn tavanomaisen menettelyn mukaisesti.

31 Sen sijaan Saksan ja Itävallan hallitukset sekä komissio katsovat, että asetuksen 17 artiklan 1 kohtaa on sovellettu oikein tässä tapauksessa. Ne korostavat, että tässä säännöksessä jäsenvaltiot velvoitetaan vain ilmoittamaan rekisteröitävät nimet komissiolle, joten kuuden kuukauden määräaika ei koske näitä tietoja koskevaa lisäselvitystä eikä jo toimitettujen tietojen muutosten ilmoittamista.

32 Tältä osin on palautettava mieliin, että toisin kuin asetuksen N:o 2081/92 5 artiklassa, jossa säädetään nimenomaisesti, että rekisteröintihakemuksen mukana on oltava eritelmä tavanomaisessa menettelyssä, asetuksen 17 artiklassa asetetaan jäsenvaltioille pelkästään velvollisuus ilmoittaa komissiolle "nimet, joilla on oikeudellinen suoja, tai jäsenvaltioissa, joissa suojajärjestelmää ei ole, käytössä vakiintuneet nimitykset, jotka ne haluavat rekisteröidä tämän asetuksen mukaisesti". Näin ollen asetuksen N:o 2081/92 17 artiklaa ei voida tulkita siten,

että siinä velvoitettaisiin jäsenvaltiot toimittamaan kuuden kuukauden määräajan kuluessa eritelmien ja muiden merkityksellisten asiakirjojen lopulliset versiot siten, että asia olisi käsiteltävä tavanomaisessa menettelyssä heti, jos alkuperäistä erittelyä on muutettu.

33 Tämän tulkinnan puolesta puhuu se — kuten erityisesti Itävallan hallitus on esittänyt —, että pohjoisissa jäsenvaltioissa ei ole aiemmin pidetty ollenkaan rekisteriä suojatuista nimityksistä ja että suoja toteutettiin vilpillisiä menettelyjä koskevilla laeilla. Vasta asetuksen N:o 2081/92 tultua voimaan jäsenvaltioille tuli tarpeelliseksi laatia luettelo olemassa olevista nimityksistä ja ratkaista, ovatko ne suojattuja alkuperänimityksiä vai suojattuja maantieteellisiä merkintöjä. Sen takia olisi ollut epärealistista edellyttää, että näiden jäsenvaltioiden olisi ollut toimitettava komissiolle kuuden kuukauden kuluessa asetuksen N:o 2081/92 voimaatulosta kaikki rekisteröinnistä tehtävän päätöksen kannalta välttämättömät tiedot ja asiakirjat, erityisesti kun otetaan huomioon niiden, joiden etua asia koskee, tarvitsema aika, jotta he voivat käyttää menettelyllisiä takeita kansallisella tasolla.

34 Näin ollen on päädyttävä siihen, että alkuperäisen rekisteröintihakemuksen muuttamisesta asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn kuuden kuukauden määräajan päättymisen jälkeen ei ole tässä tapauksessa seurannut sitä, että yksinkertaisen menettelyn käyttäminen olisi lainvastaista.

Yksinkertaistetun menettelyn käyttäminen kansallisella tasolla kiistanalaisiin rekisteröintihakemuksiin

35 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on epävarma siitä, voidaanko yksinkertaistettua menettelyä soveltaa silloin kun kolmannet osapuolet ovat esittäneet vakavia väitteitä kansallisella tasolla kysymyksessä olevan nimityksen rekisteröintiä vastaan.

36 Kyseinen tuomioistuin katsoo nimittäin, että asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan 1 kohdassa olevan käsitteen "käytössä vakiintuneet nimitykset" tarkoituksena on se, että yksinkertaistetussa menettelyssä voidaan rekisteröidä vain sellaiset nimitykset, jotka eivät ole kiistanalaisia kysymyksessä olevassa jäsenvaltiossa. Sen mukaan yksinkertaistettu menettely ei ole oikea menettely niissä tapauksissa, joista rekisteröinnin johdosta syntyy vakavia ongelmia, koska niillä, joiden etua asia koskee, ei ole mahdollisuutta esittää väitteitä tämän menettelyn yhteydessä.

37 Jütro katsoo, että yksinkertaistettua menettelyä voidaan käyttää ainoastaan niiden nimitysten osalta, jotka tunnetusti kuuluvat jäsenvaltiossa suojattuihin nimityksiin. Nimityksen "Spreewälder Gurken", sellaisena kuin se on määritelty muutetussa eritelmässä, osalta ei ole kuitenkaan missään nimessä kysymys kiistattomasta rekisteröinnistä. Päinvastoin on niin, että useat kolmannet osapuolet ovat esittäneet tässä asiassa erityisesti maantieteellisen alueen rajaamista koskevia vakavia väitteitä.

38 Komissio toteaa, että asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan 2 kohdassa todetaan nimenomaisesti, että yksinkertaistetun menettelyn yhteydessä ei voida soveltaa asetuksen 7 artiklaa, jonka mukaan kolmannet osapuolet, joiden etua asia koskee, voivat tehdä tavanomaisen menettelyn yhteydessä väitteen rekisteröintihanketta vastaan. Komission mukaan mahdollisia väitteitä voidaan kuitenkin esittää myös yksinkertaistetussa menettelyssä, koska asetuksen N:o 2081/92 15 artiklassa säädetään, että jäsenvaltioiden edustajista koostuvan komitean on avustettava komissiota silloin kun se päättää rekisteröintihakemuksista yksinkertaistetussa menettelyssä. Komissio toteaa kuulleensa komiteaa käsitellessään nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröintihakemusta.

39 Saksan hallitus katsoo, että pelkästään se, että nimityksen rekisteröinnistä on kansallisella tasolla eri mielipiteitä, ei merkitse sitä, että yksinkertaistettua menettelyä ei voitaisi soveltaa. Sellaisissa tapauksissa jäsenvaltioiden on huolehdittava niiden kuulemisesta, joiden etua asia koskee. Nyt esillä olevassa asiassa Saksan hallitus on ottanut huomioon niiden osapuolten, joiden etua asia koskee,

väitteet ja tutkinut huolellisesti esiin tulleet ongelmakohdat. Se päätyi kuitenkin siihen, että nämä ongelmakohdat eivät estä nimityksen "Spreewälder Gurken" suojaamista.

40 Tämän osalta on todettava, että asetuksen N:o 2081/92 17 artiklaa ei voida tulkita siten, että sen soveltamisen edellytyksenä olisi, että rekisteröintihakemus ei ole kiistanalainen kansallisella tasolla. Tämän artiklan sanamuodosta ei saada nimittäin minkäänlaista perustetta sellaisen yksinkertaistetun menettelyn käyttöä merkittävästi rajoittavan edellytyksen asettamiselle, eikä sellainen edellytys seuraa myöskään asetuksella N:o 2081/92 käyttöön otetusta järjestelmästä.

41 Lisäksi tämä asetuksen N:o 2081/92 17 artiklalle annettava tulkinta ei missään nimessä merkitse sitä, että sellaiset asianomaiset kolmannet osapuolet, jotka katsovat, että rekisteröinnillä on loukattu niiden oikeudellisesti suojattuja intressejä, eivät voisi tulla kuulluiksi asetuksen N:o 2081/92 järjestelmästä johtuvaa ja tämän tuomion 57 ja 58 kohdassa kuvattua oikeusturvaa koskevien periaatteiden mukaisesti.

42 On siis katsottava, että asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädettyä yksinkertaistettua menettelyä voidaan soveltaa, vaikka kolmannet osapuolet ovat esittäneet kansallisella tasolla vakavia väitteitä kysymyksessä olevan nimityksen rekisteröintiä vastaan.

Muut väitteet, joilla on vastustettu nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröintiä suojattuna maantieteellisenä merkintänä

43 Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin katsoo, että asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa säädettyä rekisteröintimenettelyä ei voitu soveltaa nimitykseen

"Spreewälder Gurken", koska se ei ollut oikeudellisesti suojattu nimi tai tässä säännöksessä tarkoitettu, maantieteellisenä merkintänä käytössä vakiintunut nimitys. Sitä ei ollut suojattu oikeudellisesti, koska Saksassa ei ollut muodollista järjestelmää, jossa maantieteellisiä merkintöjä olisi suojattu lain perusteella. Se ei ole myöskään vakiintunut käytössä siten, että se voitaisiin rekisteröidä 17 artiklan nojalla, koska kuluttajat ovat tunteneet sen vuosisatojen ajan varsinaisesta Spreewaldista eikä sitä laajemmalta Spreewaldin talousalueelta peräisin olevien tuotteiden nimityksenä.

44 Lisäksi ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on sitä mieltä, että nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinnillä suojattuna maantieteellisenä merkintänä saatetaan rikkoa asetuksen N:o 2081/92 2 ja 4 artiklaa, koska se olisi pitänyt tuotteen luonteen ja kuluttajien odotusten perusteella rekisteröidä suojattuna alkuperänimityksenä. Kansallisen tuomioistuimen mukaan kuluttajat ymmärtävät käsitteen "Spreewälder Gurken" viittauksena kaikkiin varsinaisesta Spreewaldista peräisin oleviin kurkkuihin, jotka ovat siten laadultaan tietynlaisia. Nimitystä ei kuitenkaan ymmärretä viittauksena niiden jalostustapaan tai valmistusohjeeseen.

45 Kansallinen tuomioistuin katsoo, että koska eritelmät eivät vastaa maantieteellisen alueen osalta niitä odotuksia, joita kuluttajilla on nimityksellä "Spreewälder Gurken" nimitetystä tuotteesta, nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinti suojattuna maantieteellisenä merkintänä merkitsisi kuluttajien harhaanjohtamista.

46 Jütro korostaa, että komission on tarkastettava asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan nojalla tehdyn nimityksen rekisteröintihakemuksen tutkinnan aikana, että asetuksen 2 artiklassa asetetut edellytykset täyttyvät. Nyt esillä olevassa asiassa komissio ei ole sen mukaan kuitenkaan yrittänyt selvittää, täyttääkö rekisteröitäväksi esitetty nimitys nämä edellytykset, vaan se on pelkästään hyväksynyt muutetun eritelmän jättämisen jälkeen Saksan hallituksen esittämän kannan ja näin ollen rekisteröinyt nimityksen sellaisen hakemuksen perusteella, joka ei täyttänyt näitä edellytyksiä.

47 Saksan ja Itävallan hallitukset sekä komissio katsovat, että nimitys "Spreewälder Gurken" on rekisteröity aineellisesti asetuksessa N:o 2081/92 säädettyjen edellytysten mukaisesti, mutta korostavat kuitenkin, että komission tehtävänä ei ole tarkastaa, onko jäsenvaltion ilmoittama nimitys vakiintunut käytössä, katsotaanko kysymyksessä olevan tuotteen saavan sen laadun perusteella suojaa suojattuna alkuperänimityksenä tai suojattuna maantieteellisenä merkintänä tai onko maantieteellinen alue määritelty oikein. Nämä kysymykset kuuluvat kyseisen jäsenvaltion toimivaltaan. Asetuksen N:o 2081/92 17 artiklan 2 kohdan mukaan komission on pelkästään tarkastettava, että kyseisen artiklan 1 kohdan nojalla ilmoitetut nimet täyttävät asetuksen 2 ja 4 artiklassa olevat edellytykset.

48 Tämän osalta on todettava, että Saksan ja Itävallan hallitusten ja komission väitteet ja perustelut perustuvat siihen oletukseen, että rekisteröintihakemuksen esittäneen jäsenvaltion ja komission välinen toimivalta olisi jaettu ja että tämän jaon mukaan jäsenvaltio esittää hakemuksen ja komissio päättää siitä, onko nimitys syytä rekisteröidä ja että yksinomaan yhteisöjen tuomioistuinten tehtävänä on valvoa niiden suorittaman komission päätöksen laillisuusvalvonnan yhteydessä komission niiden tietojen osalta suorittamaa arviointia, joista komission on varmistettava, että ne ovat oikeita ja laillisia.

49 Näin ollen on ensiksi tutkittava, onko komission tarkastamisvelvollisuutta rajoitettu tällä tavalla rekisteröintijärjestelmän yhteydessä ja niin ollen, onko yhteisöjen tuomioistuimen valvontaa koskevaa toimivaltaa rajoitettu.

50 Tässä on yhteydessä on todettava, että asetuksella N:o 2081/92 käyttöön otetussa järjestelmässä toimivalta on jaettu kyseisen jäsenvaltion ja komission välillä.

51 Siitä riippumatta, tapahtuuko rekisteröinti tavanomaisessa vai yksinkertaistetussa menettelyssä, nimitys voidaan rekisteröidä ainoastaan, jos kyseinen

jäsenvaltio on tehnyt sitä koskevan hakemuksen ja toimittanut eritelmän ja rekisteröintiin tarvittavat tiedot asetuksen N:o 2081/92 4 artiklan mukaisesti.

52 Asetuksen N:o 2081/92 5 artiklan 5 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on tarkastettava, onko tavanomaisessa menettelyssä esitetty rekisteröintihakemus perusteltu kyseisessä asetuksessa asetettujen edellytysten osalta. Tässä artiklassa säädetään nimittäin, että jäsenvaltion, jolle rekisteröintihakemus on osoitettu tavanomaisessa menettelyssä, on tarkastettava, onko hakemus perusteltu, ja sen on toimitettava se komissiolle, jos se arvioi sen täyttävän asetuksen N:o 2081/92 vaatimukset. Asetuksen N:o 2081/92 6 artiklan 1 kohdan sanamuodosta seuraa lisäksi, että ennen asetuksen 6 artiklan 2—4 kohdassa ja 7 artiklassa säädetyn rekisteröintimenettelyn toteuttamista komissio suorittaa ainoastaan pelkän yksinkertaisen muodollisen tutkimuksen todetakseen, täyttyvätkö nämä edellytykset. Yksinkertaistetun menettelyn yhteydessä ei sovelleta muita periaatteita.

53 Tästä seuraa, että komissio voi tehdä päätöksen nimityksen rekisteröinnistä suojattuna alkuperänimityksenä tai suojattuna maantieteellisenä merkintänä ainoastaan, jos kyseinen jäsenvaltio on esittänyt komissiolle sitä koskevan hakemuksen, ja jäsenvaltio voi tehdä hakemuksen ainoastaan tarkastettuaan, että se on perusteltu. Tämä toimivaltojen jako selittyy sillä, että rekisteröinnin edellytyksenä on, että sitä ennen on tarkastettu, täyttyvätkö tietyt edellytykset, mikä puolestaan edellyttää mitä suurimmassa määrin kyseistä jäsenvaltiota koskevien erityisten seikkojen syvällistä tuntemusta; tämän jäsenvaltion toimivaltaiset viranomaiset pystyvät parhaiten suorittamaan näitä seikkoja koskevan tarkastuksen.

54 Toimivaltojen jakoa koskevassa järjestelmässä komission on ennen nimityksen rekisteröintiä pyydettyyn ryhmään tarkastettava ensinnäkin muun muassa se, onko hakemukseen liitetty eritelmä asetuksen N:o 2081/92 4 artiklan mukainen, eli että sisältääkö se vaaditut tiedot ja että nämä tiedot eivät ole ilmeisen vir-

heellisiä, ja toiseksi se, täyttääkö nimitys eritelmään sisältyvien tietojen perusteella asetuksen N:o 2081/92 2 artiklan 2 kohdan a tai b alakohdassa olevat vaatimukset.

55 Tässä yhteydessä on todettava, että asetuksen N:o 2081/92 7 artiklan sanamuodosta ja yleisestä rakenteesta seuraa, että rekisteröintiä vastaan ei voi tehdä väitettä sellainen jäsenvaltio, joka on jättänyt rekisteröintihakemuksen, ja että 7 artiklassa säädetyn väitemenettelyn tarkoituksena ei siis ole selvittää rekisteröintiä hakeneen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen ja tässä jäsenvaltiossa asuvan luonnollisen henkilön tai tähän jäsenvaltioon sijoittuneen oikeushenkilön välisiä ristiriitoja (ks. asia C-447/98, Molkerei Grossbraunshain ja Bene Nahrungsmittel v. komissio, määräys 26.10.2000, Kok. 2000, s. I-9097, 74 kohta).

56 Jütron mukaan kolmansien osapuolten, joiden etua asia koskee, mahdollisuutta kiistää se, että nimityksen rekisteröinti suojattuna alkuperänimityksenä tai suojattuna maantieteellisenä merkintänä on laillinen, rajoitetaan tämän tuomion 50—54 kohdassa kuvatussa toimivaltojen jakoa koskevassa järjestelmässä tavalla, jossa jätetään ottamatta huomioon tällaisten kolmansien osapuolten oikeudellisesti suojattu intressi tuomioistuimen suorittamaan valvontaan. Se korostaa, että sen ei ole mahdollista riitauttaa kansallisella tasolla rekisteröintihakemuksen muodostavaa toimea.

57 Tältä osin on palautettava mieliin, että tuomioistuinvalvontaa koskeva vaatimus pohjautuu jäsenvaltioiden yhteiseen valtiosääntöperinteeseen ja on ilmaistu ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (Euroopan ihmisoikeussopimus) 6 ja 13 artiklassa (asia C-97/91, Oleificio Borelli v. komissio, tuomio 3.12.1992, Kok. 1992, s. I-6313, 14 kohta; Kok. Ep. XIII, s. 215 ja asia C-1/99, Kofisa Italia, tuomio 11.1.2001, Kok. 2001, s. I-207, 46 kohta sekä asia C-226/99, Siples, tuomio 11.1.2001, Kok. 2001, s. I-277, 17 kohta). Tätä vaatimusta on noudatettava myös pääasiassa kysymyksessä olevan rekisteröintihakemuksen kaltaisen toimen osalta, joka on välttämätön vaihe yhteisön toimen toteuttamismenettelyssä, koska yhteisön toimielimillä on tämän toimen osalta ainoastaan rajoitettu harkintavalta tai niillä ei ole sen osalta ollenkaan harkintavaltaa (ks. vastaavasti em. tuomio Oleificio Borelli v. komissio, tuomion 9 kohta ja sitä seuraavat kohdat).

58 Kansallisten tuomioistuinten tehtävänä on siten päättää pääasiassa kysymyksessä olevan nimityksen rekisteröintihakemuksen kaltaisen hakemuksen laillisuudesta soveltamalla samoja valvontaa koskevia edellytyksiä, joita ne soveltavat saman kansallisen viranomaisen tekemien kaikkien lopullisten toimenpiteiden osalta, joilla saatetaan loukata kolmansien yhteisön oikeuteen perustuvia oikeuksia; näin ollen on katsottava, että tätä koskeva kanne on otettava tutkittavaksi, vaikka valtion sisäisissä oikeudenkäyntisäännöissä ei säädettäisikään siitä, että tällaiset kanteet otetaan tutkittavaksi (ks. vastaavasti em. asia Oleificio Borelli v. komissio, tuomion 13 kohta).

59 Toiseksi on edellä oleva huomioon ottaen tutkittava kaikki ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen esittämät väitteet sen ratkaisemiseksi, onko komissio suorittanut tässä tapauksessa asiaankuuluvasti tehtävänsä tarkastaa asetuksessa N:o 2081/92 säädettyjen edellytysten noudattaminen.

60 Sen osalta, onko nimitys "Spreewälder Gurken" vakiintunut käytössä asetuksen N:o 2081/92 17 artiklassa tarkoitetulla tavalla, on todettava, että sen arviointi kuuluu toimivaltaisten kansallisten viranomaisten — mahdollisesti kansallisten tuomioistuinten valvonnassa — tehtävänä olevaan tarkastukseen, jonka nämä viranomaiset suorittavat ennen rekisteröintihakemuksen toimittamista komissiolle. Koska toimivaltaisten saksalaisten viranomaisten suorittama arviointi ei ole ilmeisen virheellinen, komissio sai rekisteröidä nimityksen "Spreewälder Gurken" yksinkertaistetussa menettelyssä.

61 Sen osalta kun kysymys on nimityksen "Spreewälder Gurken" rekisteröinnistä suojattuna maantieteellisenä merkintänä on todettava, että elintarvikkeen voidaan katsoa olevan asetuksen N:o 2081/92 2 artiklan 2 kohdan b alakohdan, toisin kuin saman säännöksen a alakohdan, suhteen peräisin kyseiseltä maantieteelliseltä alueelta sillä perusteella, että se on jalostettu tai käsitelty tällä alueella, vaikka sen raaka-aineet tuotetaan toisella alueella.

62 Komissio sai siten rekisteröidä nimityksen "Spreewälder Gurken" suojattuna maantieteellisenä merkintänä, koska toimivaltaiset saksalaiset viranomaiset katsoivat, että tuote kuuluu laatunsa vuoksi tähän ryhmään, vaikka erittelyssä ei vaadita, että kaikki raaka-aineet tulisivat määritellyltä alueelta.

63 Mitä sitten tulee maantieteellisen alueen määritelmään, on todettava, että sen arviointi kuuluu toimivaltaisten kansallisten viranomaisten — mahdollisesti kansallisten tuomioistuinten valvonnassa — tehtävänä olevaan tarkastukseen. Koska toimivaltaisten saksalaisten viranomaisten suorittama arviointi ei ole ilmeisen virheellinen, komissio sai rekisteröidä nimityksen "Spreewälder Gurken" muutetussa eritelmässä määritellylle alueelle.

64 Edellä olevan perusteella ennakkoratkaisua pyytäneelle tuomioistuimelle on vastattava, että ennakkoratkaisukysymysten tutkinnassa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat asetuksen N:o 590/1999 pätevyyteen siltä osin kuin siinä on rekisteröity nimitys "Spreewälder Gurken".

Oikeudenkäyntikulut

65 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Saksan ja Itävallan hallituksille ja komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut Landgericht Hamburgin 23.6.1999 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Ennakkoratkaisukysymysten tutkinnassa ei ole tullut esille sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2081/92 17 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesta maantieteellisten merkintöjen ja alkuperänimitysten rekisteröinnistä annetun asetuksen (EY) N:o 1107/96 liitteen täydentämisestä 18 päivänä maaliskuuta 1999 annetun komission asetuksen (EY) N:o 590/1999 pätevyyteen siltä osin kuin siinä on rekisteröity nimitys "Spreewälder Gurken".

Colneric Gulmann Puissochet

Schintgen Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä joulukuuta 2001.

R. Grass F. Macken

kirjaaja kuudennen jaoston puheenjohtaja